

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. H. van Leeuwen, Dierbergen; Ds. L.W. van der Meij, Zaamslag; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; Ds. P. van Zonneveld, Doornspijk; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Wandelen in de waarheid

”Ik heb geen meerdere blijdschap dan hierin, dat ik hoor, dat mijn kinderen in de waarheid wandelen”.

Johannes 3 : 4.

Wij allen zijn in de greep van de leugen! In het paradijs hebben wij de waarheid achtergelaten! Toch spreekt de hoogbejaarde apostel Johannes van mensen, die in de waarheid wandelen! ”D.i. discipelen, die ik door de prediking van het evangelie heb geboren, gelijk Paulus spreekt van de Corinthiërs.” 1 Cor. 4 : 15. Aldus de kanttekenaren van de Statenvertaling. In genoemde tekst schrijft Paulus: ”want in Christus Jezus heb ik u door het evangelie geteeld”. Hierbij merken de kanttekenaren op: ”D.i. tot het geloof gebracht. Want de predikatie des evangelies is het middel, waardoor wij van Gods Geest wedergeboren worden”.

Johannes schrijft deze brief niet aan Diotréfes, wat voor de hand zou liggen. Hij is immers ouderling. Maar het is een zeer onoprecht man. Hij zoekt de eerste te zijn. Hij sticht veel kwaad in de gemeente. Daarom richt Johannes zich tot Gajus. En hij is maar een gewoon gemeentelid. Maar Johannes heeft gehoord dat hij in de waarheid wandelt. In woord en daad, in leer en leven een echte christen. Een man waar wat vanuit gaat! En daar is de apostel verheugd over. Ja, hij kent geen grotere blijdschap dan dat hij hoort dat zijn kinderen in de waarheid wandelen!

Wij moeten wederomgeboren worden. In de wedergeboorte worden we afgesneden van de leugen en ingelijfd in de waarheid. En dat is Christus. Hij getuigt van Zichzelf: ”Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven”. Joh. 14 : 6b.

Onze levenswortel is totaal verleugend en vergiftigd. En van de leugen is niets goeds te verwachten. De leugen verwoest alles en maakt alles kapot. De leugen voert de mens ten verderve!

Het Woord van God is de Waarheid. Daar staat geen enkele leugen in! Daarom wil de duivel ons de bijbel uit handen slaan! Op de bodem aller vragen ligt het Schriftgezag! Hoe wordt met name in het rapport 'God met Ons' van de synode van de gereformeerde kerken dynamiet gelegd onder het Schriftgezag!

Het verschrikkelijke is dat de duivel niet komt zoals hij is. Hij is de vader der leugenen, maar hij komt in de gedaante van de waarheid. O, wat is hij listig!

Het is gewoonweg ontstellend wat je hier en daar tegenkomt! O, zegt men: denk niet dat wij niet achter de Schrift en belijdenis staan! Hoe komt u er bij? Maar binnen het kader van Schrift en belijdenis moet je elkaar ruimte geven! Begrijpt u? Men wil ruimte! Ruimte voor de oeverloze vernieuwingsdrang! Ruimte voor meer veranderingen in de liturgie. Maar dat niet alleen. Men wil vooral ook ruimte voor meerderlei 'geloofsbeleving'!!! Volgens mijn vaste overtuiging houdt het een met het ander verband!

Wandelen in de waarheid. Let wel: er staat niet wandelen in de halve waarheid! Velen willen de weg op van het compromis. Je moet geven en nemen. Je moet wat water bij de wijn doen. Men is aan alle kanten plooibaar en kneedbaar! Maar bedenk wel: wandelen in de halve waarheid is hetzelfde als leven met de leugen!

Wie door wederbarende genade de Waarheid (d.i. Christus) wordt ingelijfd, wordt waar voor God, voor mensen en voor zichzelf. Want we zijn niet oprecht. De Heere maakt oprecht.

Dan word ik zondaar bij God vandaan en krijg ik met een heilig en rechtvaardig God te doen. Daar wordt de tere vreze Gods geboren en krijgt de zondaar hoge achting en eerbied voor God! Het gaat om de waarachtige beleving van zonde en genade. Velen zeggen tegenwoordig: je moet in de preek niet beginnen bij Adam, maar bij Abraham! Dit is verbondsoverschatting. Dit is verbondsoptimisme. Pure verbondsmethodiek! Zij zetten alles in een schema!! Maar de Abrahamspositie heft de Adamspositie niet op!

Wandelen in de waarheid. Natuurlijk: binnen het raam van Schrift en belijdenis is ruimte voor middelmatige dingen. Maar de meest wezenlijke zaken brengt men onder de noemer: middelmatige dingen! Daar is één tekst in Gods Woord, die de duivel ongelooflijk veel gebruikt - of liever gezegd misbruikt - als ruimte voor het vlees! Het is het woord van Paulus: ”een iegelijk zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd” - Rom. 14 : 5c. Zo wordt de waarheid gebruikt ten dienste van de leugen!

Wandelen in de waarheid. Velen klagen: je hoort niet meer in de prediking hoe God een mens bekeert! Alles wordt glad getrokken. Het is zo rijk zeggen ze. Het is voor zondaren. En zou u durven beweren dat u geen zondaar bent? Toe nu! Geloof nu toch! Het staat er toch! En op de beloften van God kun je aan! (dat zal waar wezen!). Maar wat je niet hoort is hoe ik zondaar word. Zondaar bij God vandaan! Je hoort niet dat we vijanden zijn van vrije genade. Dat alleen door een Godsdaad de vijandschap in mijn leven verbroken wordt. Je hoort niet meer dat we neerliggen in de staat van ongelooft. Dat de mens niets is, niets heeft en niets kan. Dat het een eeuwig wonder is als God naar een mens omziet. Dat alles een eenzijdig werk Gods is!

Het is vandaag zo: eerst gaat men zelf geloven. En daarna zegt men: kijk, dat heb ik niet van mijzelf. Dat heeft God gedaan! Hoe duidelijk wijst de Heere Jezus op ons arglistige hart. Hij predikt Zichzelf als de Deur. Maar tegelijkertijd wijst Hij op hen, die van elders inklimmen. We kunnen alleen maar als een arme naakte zondaar door die Deur. Het is een eerloze zaligheid. D.w.z. God wordt op 't hoogst verheerlijkt, maar de mens op het diepst vernederd. Trouwens in heel de Heilige Schrift wordt gewezen op schijn en zijn. Op waar en vals. Wordt gewezen op namaak en surrogaat. Daar is een Kaïn en een Abel. Een Jacob en een Ezau. Daar zijn wijze en dwaze maagden. Onkruid en tarwe. Goede en kwade vissen. En gaat u maar door. Dit nu zijn noties waar men vandaag niet meer of bijna niet meer aan wil. Het is eigenaardig: men is zo gesteld op ruimte, maar daar heeft men geen ruimte voor! Treffend!! Treffend!!!

Wandelen in de waarheid. Dat houdt in: geen ruimte voor een gearriveerd christendom. Dat houdt ook in: geen ruimte voor het compromis! (Een poging om de leugen en de waarheid te verbinden). De waarheid mag niet stuivertje wisselen met de leugen!

Wandelen in de waarheid. Meer dan ooit moet het stormsein worden gehesen. Er heerst allerwege een geest van onkunde, van vervlakking en veralgemening. Dat we daarover nog eens recht bedroefd mochten

Van de administratie

7 nieuwe abonnees gaven zich in de afgelopen periode op of werden opgegeven, terwijl we f 194,- aan giften ontvingen, waarvan f 100,- via ds. Vlietstra van een jonge lezeres uit dankbaarheid dat ze aangenomen was voor een bepaalde opleiding. Heel hartelijk dank.

We ontvingen het blad bestemd voor J. Klos, Wulpstraat 12 te Kampen al enkele keren retour met de aantekening 'vertrokken'. Wie kan ons aan het nieuwe adres van deze abonnee helpen? Bij voorbaat dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de redactie

1. **Ds. H.C. van der Ent.** Onze vriend en gewaardeerde medewerker aan ons blad is weer aan de arbeid. In dit nummer vinden we weer een artikel van zijn hand. Daar verheugen we ons over.

Op 4 oktober j.l. bereikte hij de 65-jarige leeftijd. Het is haast niet voor te stellen, maar het is waar. Hij is geboren op 4 oktober 1918. Volgens de kerkelijke bepalingen zou hij met emeritaat kunnen gaan. We hopen echter dat hij nog vele jaren in actieve dienst werkzaam mag zijn in Gods koninkrijk en evenzovele jaren zijn krachten aan ons blad mag geven. Met recht op emeritaat, maar niet uitgediend. De Heere sterke onze vriend en stelle hem nog vele jaren ten zegen. Mede namens onze lezers willen we hem van harte Gods zegen toewensen bij het bereiken van deze mijlpaal. Wat zal ik met Gods gunsten overlaan, die trouwe Heer' voor Zijn genâ vergelden . . .

2. **School voor Dundas en Hamilton.** Per bank ontving ik weer een gift van f 150,- van H.K. te S. Dit meeleven doet goed. Hartelijk bedankt.

B.

zijn. Want let wel: vrijblijvend klagen zonder verbrokenheid en verslagenheid door Gods Geest heeft ook geen enkele zin!

Wie wandelt in de waarheid is dikwijls bevreesd van elders ingeklommen te zijn. Wat een strijd moet er gevoerd worden. Daar is de vrees nog eens als de grootste huichelaar openbaar te zullen komen! Maar de Heere blijft de Getrouwe en voert de Zijnen door de strijd heen. Al kunnen zij dat altijd niet bekijken! Het is zo groot als de Heere het stempel er nog weer eens op mag zetten!

We moeten van alle werken worden afgesneden. Dan komt er plaats voor de Wets-ervuller Christus! Hij is **de Bron van alle waarheid**. De schuld kan niet zo groot zijn, of zij kan door Hem vergeven worden. Omdat Hij als de grootste leugenaar gestorven is aan het kruis. Plaatbekledend! Hij, de Waarheid, voor leugenaars!

”Nu ken ik die waarheid, zo diep als gewis; dat Christus alleen mijn gerechtigheid is”. Daar is eerst geen oog voor. In de weg van ontdekking en afsnijding moet ik van alle werken afgesneden worden. Het net moet aan de andere zijde geworpen worden. De pijn ligt verder! Johannes getuigt van Hem: ”en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen des Vaders, vol van genade en waarheid.”

Wandelen in de waarheid. Het is alles uit de enige en zuivere Bron Christus, Die de Waarheid is. Het is vrije genade. Het is de gunst, die eeuwig Hem bewoog. Als we deze dingen los laten - schrik niet - ik denk dat we dan geen kerk meer zijn! Bij deze dingen

staat of valt de kerk! Laten wij waken voor de zuiverheid van de leer!
Wandelen in de waarheid. De kerk zal t.m.v. de verleugende wereld en omgeving toch straks thuiskomen! Dan voor eeuwig alle strijd te boven. Een oudvader merkte op: als een kind van God thuiskomt, gaan al de hemelklokken luiden!

Rotterdam-Kralingen Ds. P. Beekhuis
Samenvatting van de rede, uitgesproken op de ontmoetingsdag te Kampen.

Uit het land van de Bijbel 9.

B. Het huiselijk verkeer.

1. Het huwelijk (vervolg).

We komen nu tot de bespreking over een en ander betreffende het **huwelijksfeest**, dat gewoonlijk 7 dagen duurde.

Onder gezang en muziek bracht de bruidegom zijn bruid 's avonds naar zijn huis, waarin het bruiloftsfeest werd gevierd. De vriend des bruidegoms had daarbij de leiding, alsook op het bruiloftsfeest. Ook anderen konden zich voegen bij de genodigden voor het feest. De nodiging werd dan gehoord: „Komt, want alle dingen zijn gereed!” Dat lezen we in Matth. 22 : 4, toen Jezus tot de overpriesters en farizeeën en de schriftgeleerden sprak door gelijkenissen. Zo vergeleek Hij het Koninkrijk der hemelen bij een zeker koning, die zijn zoon een bruiloft bereid had. Hij zond zijn dienstknechten uit om de genoden ter bruiloft te roepen, waaronder er waren, die aan de uitnodiging geen gehoor gaven. Zelfs zat er één onder de aanzittende gasten, die geen bruiloftskleed aan had en toen buitengeworpen werd, in de buitenste duisternis.

O, wat een aangrijpende waarschuwing ligt hierin opgesloten! Velen zullen menen in te gaan, maar zullen niet binnengelaten worden. Het zijn de "nabij-christenen", zonder genade, zonder wedergeboorte!

In de gelijkenis van de "tien maagden" blijkt dat ook bij de vijf "dwaze maagden", die te laat de bruiloftsmaal bereikten, omdat zij geen "olie" in hun vaten hadden en tevergeefs in de late avond zochten nog olie te kopen. En wat betreft die man zonder bruiloftskleed, hij had het "zonder prijs" kunnen verkrijgen aan de ingang van de bruiloftsmaal!

Zo komt de nodiging van het Evangelie ook tot ons! En hoe beantwoorden wij deze? Keren wij ons óók heen tot onze "akker" of tot ons "koopmanschap"? En zal ook van ons eens gezegd moeten worden: "Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?" O, dat "Vriend", wat zal dat eens uitmaken! Ja, dat zal precies gelijk zijn aan wat wij lezen van die "rijke man" in de gelijkenis. Hoe sprak Abraham hem aan, toen hij tot Abraham riep: "Vader Abraham, ontferm u mijner en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong; want ik lijd smarten in deze vlam." Wel, dan antwoordde Abraham hem niet met de aanspraak: "jou, verdoemde"; maar met het "Kind". Dat houdt in: "Kind . . . des verbonds". O, daarom zal het veel vreselijker zijn, als "kind des verbonds" te liggen in de hel, dan voor een heiden. Zulks lezen we ook van de "Kinderen des koninkrijks", die buitengeworpen zullen worden! Ook het Doopsformulier spreekt in dit verband zo duidelijk over onze kinderen, namelijk: "Dewijl dan nu de Doop in de plaats van de Besnijdenis gekomen is, zo zal men de kinderen, als **erfgenamen** van het Rijk Gods en van Zijn **verbond** dopen." (vetgedrukte is van ons).

We schrijven hierbij even over, wat u kunt lezen in de voorrede of inhoud van het Nieuwe Testament in onze Statenbijbel, in de uitgave van Jacob en Pieter Keur, namelijk:

"Welk Verbond tweeërlei is, het Oude en het Nieuwe. Het Oude is, hetwelk God gemaakt heeft met de eerste mens vóór de val" . . . Verder: "En wordt daarom genaamd het Verbond der Wet, hetwelk God de Israëlieten wederom voorgehouden heeft, opdat zij daaruit zouden leren verstaan (dewijl deze voorwaarde enz. . . .) dat zij hunne zaligheid moeten zoeken in een ander Verbond, hetwelk het Nieuwe genaamd wordt, en daarin bestaat, dat God Zijn Zoon tot een **Middelaar** (vetgedrukte is van ons) verordeneerd heeft, en het eeuwige leven belooft

onder voorwaarde, dat wij in Hem geloven; en wordt genaamd het Verbond der genade." En dan lezen we verder:

"Deze twee Verbonden (namelijk het Oud-Testamentische en het Nieuw-Testamentische Verbond) zijn wel enerlei wat aangaat hun wezen, overmits in beide de vergeving der zonden, de zaligheid en het eeuwige leven beloofd wordt onder voorwaarde van in den Middelaar te geloven, maar worden onderscheiden ten aanzien van de **bediening** (vetgedrukte weer van ons) van beide, die in het Nieuwe Testament enz."

Nog even een opmerking bij de zoëven aangehaalde zin "onder voorwaarde, dat wij in Hem geloven". En verder: "Onder voorwaarde van in den Middelaar te geloven".

Onze vaders bedoelden met die "voorwaarde" niet, dat de mens die voorwaarde zelf kan volbrengen, in eigen kracht, maar door de kracht van de Heilige Geest.

En voorts nog even hierbij een aantekening bij de woorden: "In den Middelaar te geloven", namelijk deze opmerking: Christus is de "Middelaar des Verbonds", dat is: van het zo even genoemde "Verbond der genade".

We hebben hier te onderscheiden, dat Christus "Middelaar" is van het "Verbond der genade", maar "Hoofd" van alle "uitverkorenen", in de "Raad des Vredes" gesteld. Hij is dus "het Hoofd der gemeente" en "Middelaar des Verbonds", zoals we lezen in Gods Woord. Wanneer men deze Schriftuurlijke onderscheiding niet zuiver stelt, dan zal dat leiden tot verwarring en tot misverstanden. En om hieruit te komen, heeft men wel eens gesproken over het "Verbond van het Oude Testament" als van een "**volksverbond**". Maar dan vragen we: Was dan de "besnijdenis" een teken en zegel van een "volksverbond"? M.a.w.: als van een soort "staten-verbond"? Wel neen! De "besnijdenis" was teken en zegel van het "Genade verbond", terwijl dus de "doop" het onbloedige teken en zegel is van het Verbond der Genade in het Nieuwe Testament.

Nu zult u vanzelfsprekend opmerken: Wat heeft deze zaak te maken met het onderwerp over het "bruiloftsfeest" onder Israël? Vanzelf niet in directe zin, maar omdat wij het ter sprake wilden brengen bij de genodigden tot de bruiloft en die nodiging afwezen, zoals die man zonder bruiloftskleed en toch aangesproken werd met "vriend"; gelijk ook Abraham de rijke man, in de hel liggend, aansprak met "kind".

We hopen echter, dat u deze ietwat bredere aantekening ons niet euvel zult duiden.

Ter zake!

We stonden dus stil bij de bruiloftstoet naar het huis van de bruidegom onder muziek en gezang en met het fakkellicht, want het was in de avond. We lezen in de gelijkenis van de tien maagden: "En te middernacht geschiedde er een geroep: Zie, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet." Zo werd dus de bruid gebracht in het huis van de bruidegom met haar vriendinnen en gasten.

Hoe schoon was haar bruiloftskleed! Bij de rijke geborduurd met gekleurde zijde, met goud en zilverdraad, afgezet met diamanten, paarden en robijnen, afhangend met een sleep over de grond schuivend. Zulk een sierlijk bruidsgewaad werd gedragen al naar gelang het vermogen was van haar ouders. Ja, welk een kostelijke heenwijzing naar de "kleren des heils", waarvan de profeet Jesaja gewaagt in hoofdstuk 61 vs. 10 betreffende de bruidskerk van Christus:

"Ik ben zeer vrolijk in den Heere, mijn ziel verheugt zich in mijn God; want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk de bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap."

Mocht dit in deze onze donkere tijd, ook ten opzichte van de beleving van Gods kinderen aangaande deze zo heilrijke en heilzame zaken, door het geloof gekend worden!

Zo lezen we ook in Openbaring 21 vs. 2 van Christus' bruidskerk: "En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel, toebe-reid als een bruid, die voor haar man versierd is."

En in Openbaring 21 vs. 9, waar één van de zeven engelen uitroept:

"Komt herwaarts, ik zal u tonen de Bruid, de vrouw des Lams!"

Lezer(es)! Moogt u door genade óók behoren

tot die bruidskerk? Is u een "levend lidmaat" daarvan geworden?

Hebt ge óók zulk een brandende lamp, zoals de wijze maagden in de gelijkenis? Hebt u daartoe tijdig gezorgd voor de "olie in uw vaten"?

Velen hebben wel een mooie brandende lamp van een schone "belijdenis", maar slechts met de mond, doch niet uit een vernieuwd hart voortvloeiend.

"Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams."

Dr.

v.L.

IN DE BEGINNE

Genesis Eén tot Drie en het Gezag van de Heilige Schrift

door Prof. Dr. Edward J. Young

16

De Dieren Krijgen Namen

Er wordt vermeld dat God de dieren schiep en ze tot Adam bracht, opdat Adam de dieren namen zou geven. Velen denken dat we hier met een zeer naïef en onmogelijk begrip te maken hebben.

Toen ik aan de Stanford Universiteit voor het eerst Hebreeuws studeerde, kwam daar wekelijks een predikant die ons in deze taal onderwees. Meestal was ik de enige in de klas. Toen hij bemerkte dat ik conservatief in mijn opvattingen was, deed hij alles wat hij kon om mijn geloof omver te werpen. Ik zal nooit vergeten hoe hij deze passage behandelde. Hij zei: "Hier is een grote parade. God plaatst Adam ergens op een rots en alle dieren lopen langs hem heen. Adam zegt: 'Daar gaat een leeuw. Daar gaat een tijger. Daar gaat een olifant', enzovoort. 'Welnu', zei hij, 'geloof je dat nu werkelijk?' Hij probeerde de Schrift zo belachelijk mogelijk voor te stellen. Mark Twain doet in een zekere passage iets dergelijks. Adam komt thuis op een zekere avond en Eva zegt: 'Hoe noemde je dat grote dier daar?' 'Oh', zei hij, 'ik noemde het een olifant'. 'Waarom noemde je het een olifant?' 'Omdat het op een olifant leek'. Het is vrij gemakkelijk de Heilige Schrift op dit punt belachelijk te maken, maar niet wanneer we bedenken wat dat inhoudt als men dat doet. En trouwens, indien de evolutie theorie waar zou zijn, en de mens afstamde van de niet-mens, dan had de mens dezelfde taak.

Aan de dieren moesten namen gegeven worden. Deze taak was voor de mens. Voor dat men de Schrift belachelijk maakt, moet men dus wel bedenken dat andere zogenaamde oplossingen ook deze moeilijkheden niet ontkomen. Indien de mens afstamde van een niet-mens, dan moest de mens ook de dieren namen geven.

De gedachte dat Adam op een rots zat en zei: "Daar is een leeuw en daar is een tijger", enzovoort, is nu niet precies wat de Schrift ons vermeldt. Door de dieren namen te geven drukte Adam hun ware aard uit. Het kan wel zijn, dat hij zekere klanken uitsprak die als vanzelfsprekend geassocieerd waren met het dier dat hij noemde. Laat het zo zijn, zo als het is, het geschiedenisverhaal wijst op het wezenlijke verschil tussen de mens en de dieren.

De mens gaf de dieren namen. Dat wil zeggen, hij had de bekwaamheid de dieren te begrijpen in hun aard en hun functies. Hij begreep door wat middel ze bestonden en hoe ze hem konden dienen. Adam handelde als een scheppel in Gods beeld geschapen. Hij kon de dieren namen geven, doch zij konden hem geen naam geven. Dit toont ons het grote verschil aan tussen de mens en de lagere schepping. Tevens bereidt het ons voor op Genesis 1:26, waar de slang spreekt en we beseffen dat hier iets niet in orde is.

Hoe vervulde Adam deze taak van het noemen van de dieren? Ik denk eenvoudig op de wijze zoals Genesis ons vermeldt. God bracht hem in contact met de dieren. Dat betekent niet dat ze als een parade langs hem heen togen. Waarom kan het niet zo geweest zijn, dat hij in de gewone loop van het leven in contact kwam met de verschillende dieren, en dat hij ze kende en begreep hoe ze waren. Hij kon ze kennen en classificeren. Ik zie daar niets belachelijks in. Wat is er naïef in dit begrip?

Genesis toont ons dat Adam de dieren

begreep en daarom bekwaam was hun namen te geven. Hij doorzag het doel van hun bestaan. Hij vond echter onder hen allen geen hulp die met hem overeenkwam. De enige hulp die bij hem paste was de vrouw. Haar schepping wordt vermeld als een bijzonder werk van God.

De Waardigheid van de Vrouw

In dit gedeelte van Genesis vinden we een zeer belangrijke praktische waarheid vermeld. Bij studenten die zich voorbereiden voor de bediening van het Woord, dring ik er veel op aan dat zij, wanneer zij hun taak als predikant beginnen, dit onderwerp behandelen. Vooral wanneer twee jonge mensen bij de predikant komen met het oog op een toekomstig huwelijk, verschaft dit gedeelte van Genesis zeer gepast onderwijs.

De vrouw wordt genoemd een "hulp" voor de man. Zij is een hulp die met hem overeenkomt, die bij hem past. Zij staat naast hem, met hem overeenkomende, zoals niet een van de dieren. Zo is er hier een goddelijk opgelegde ondergeschiktheid. De vrouw moet een hulp zijn voor de man. Zij verwezenlijkt haar hoogste bestemming, wanneer zij een hulp is voor de man. Men vraagt wel eens schertsend wie er baas is in het gezin. Men behoort dat niet te doen. We moeten het schriftuurlijk ideaal voor ogen houden. Hier in Genesis staat precies hetzelfde als in het Nieuwe Testament. De man behoort het hoofd van het gezin te zijn, zoals Christus het Hoofd van de Kerk is. Dat betekent niet dat hij "baas" is. De zonde heeft ook deze zaak ontwaard. In de loop der geschiedenis is het vrouwzijn dikwijls ontwaard in een toestand van slavernij. Dat is verkeerd en zo treft men het tegenwoordig veel aan. Ook gebeurt precies het tegenovergestelde. De vrouw neemt de leiding en wordt als het ware de baas. Maar dat bevredigt haar niet en het bevredigt de man niet.

In geen enkel huwelijk op deze aarde zullen de juiste schriftuurlijke verhoudingen gevonden worden. De zonde heeft haar aandeel in het ontsieren van de instelling van het huwelijk. Maar wanneer jonge mensen voor hun trouwen mogen zien, wat het goddelijk ideaal is, dan kunnen ze veel verdriet in hun huwelijksleven vermijden. De man behoort het hoofd van het huis te zijn. Hij moet weten welke levenstaak de Heere hem heeft opgelegd. Deze taak behoort hij te vervullen. De vrouw moet zijn hulp zijn in de vervulling van die taak. En zij vindt haar grootste geluk wanneer zij zo naast haar man mag staan. Zo heeft de Heere haar geschapen en die weg behoort zij te bewandelen.

Dit betekent niet dat de man een tiran moet zijn - zoals sommige mannen inderdaad zijn - of dat de man zijn vrouw moet commanderen, of dat hij haar de baas moet zijn. In het geheel niet. We zien vaak dat dit gebeurt. Dat is zo tragisch en geeft veel verdriet. Maar de vrouw mag ook niet over de man heersen, zo dat hij zijn mond niet meer durft te openen. Indien een man dit toelaat, getuigt dat niet in zijn voordeel. Indien de man weet wat hij begeert te doen en tevens van zijn vrouw houdt, zoals Christus de Kerk bemind en Zichzelf voor haar gaf, en indien de vrouw bereid is de hulp te zijn die bij de man past, en ze trachten samen dat ideaal te bereiken - en dat vraagt van beiden offers - dan komen ze zo dicht bij het ideaal van een gelukkig huwelijk als op aarde mogelijk is.

De Heilige Schrift openbaart een zeer diepe waarheid in dit opzicht. De vrouw behoort een hulp voor de man te zijn. Echter wordt ons dit ook vermeld tot voorbereiding van Genesis Drie. Want het was door middel van de vrouw dat Satan de man verleidde en de val van de mens veroorzaakte.

Zo is de vrouw geschapen, in wezen van de zelfde natuur als de man, en niet zoals de dieren. Het grote onderscheid tussen de mensheid en de dieren is opnieuw in Genesis uiteengezet. Hier is geen plaats voor evolutie.

Tenslotte besluit het hoofdstuk met de vermelding dat zij naakt waren, de man en de vrouw. Zij schaamden zich niet. Zo heeft het tweede hoofdstuk van Genesis stap voor stap de weg bereid voor de geschiedenis van de verzoeking die in het derde hoofdstuk vermeld wordt. Zie hoe opmerkelijk deze boodschap is, en hoe men haar misvormt, wanneer men zegt dat het slechts een tweede bericht van de schepping is. Dat is het niet. Het heeft een eigen boodschap en nog wel één die bovendien zeer belangrijk is.

N.B. Het copyright van "In the Beginning" door Prof. Dr. E.J. Young berust bij "The Banner of Truth Trust".

Uit liefde tot Christus en Zijn gemeente

Dit is de titel van een boek, dat enige maanden geleden verscheen onder redactie van D. Koole en Prof. Dr. W.H. Velema. Verder werkten mee Dr. T. Brien en de hoogleraren Dr. J. van Genderen, Dr. W. van 't Spijker, Dr. B.J. Oosterhoff en Dr. J.P. Versteeg. Het boek is uitgegeven door de Uitgeverij J.H. Kok b.v., postbus 130, 8260 AC Kampen, tel. 05202-13545. Het kost f 29,90.

De inhoudsopgave geeft enig inzicht in de onderwerpen, die aan de orde komen. Na een Verantwoording door de redactie komen de volgende artikelen:

1. Nieuwtestamenteisch profiel van de ouderling door Dr. P.J. Versteeg
2. De ouderling als ambtsdrager door Dr. J. van Genderen
3. De ouderling en zijn werk in het licht van de kerkorde door Dr. W. van 't Spijker
4. Het werk van de ouderling in de gemeente door Dr. W.H. Velema
5. De ouderling en de geloofsvragen van deze tijd door Dr. B.J. Oosterhoff
6. De ouderling en ethische vragen door Dr. W.H. Velema
7. Ouderlingen met speciale opdracht door Dr. T. Brien
8. De ouderling persoonlijk door D. Koole

Uit de Verantwoording willen we een gedeelte overnemen:

Dit boek dankt zijn ontstaan aan de landelijke ambtsdragersconferentie van christelijke gereformeerde ambtsdragers op 19 april 1980 in Amersfoort, waarop het onderwerp „het toezicht van de kerkeraad op de prediking" aan de orde was. Tijdens en na deze conferentie is door velen de wens uitgesproken dat een poging zou worden gedaan de ouderling van vandaag een handreiking te doen in de vorm van een stuk voorlichting over en toerusting tot de taak waartoe hij zich in de kerk van Christus geroepen ziet. (...) In dit boek is een poging gedaan op deze en andere aspecten van het werk van de ouderling in te gaan. Het heeft niet de pretentie alle vragen rond dat werk van een antwoord te hebben voorzien. Getracht is bij het licht van de bijbel en vanuit de geschiedenis van de kerk te laten zien wat het ouderlingenambt inhoudt en hoe de ouderling in deze tijd vol veranderingen en verschuivingen aan zijn ambt onder Gods zegen inhoud kan geven.

Tot zover de Verantwoording. Het boek wil de ouderling een handreiking doen. Bij het lezen van het werk kwam uiteraard de vraag op of het boek aan dit doel beantwoordt, of het werkelijk ouderlingen helpt, ten dienste is, zodat ze door het kennis nemen van dit boek (beter) toegerust worden.

We willen dadelijk erkennen, dat er veel goeds in dit boek staat, maar menen toch dat men er voor de toerusting tot het ambt niet te veel van moet verwachten.

Dat is ook wel te begrijpen. In het gewone leven geldt al dat niet het vergaderen van kennis iemand bekwaam maakt tot het vervullen van bepaalde functies. Daarvoor is allereerst een bepaalde aanleg en wijsheid nodig. Die zijn niet aan te leren, maar een gave van God. Dat geldt trouwens van alle dingen. Hoeveel te meer geldt dit het ambt. Bij dienaren des Woords werd vroeger de nadruk gelegd op genadestaat en roeping. Die de Heere roept maakt Hij ook bekwaam. Dit geldt voor een ouderling niet minder.

Als dit het uitgangspunt bij de samenstelling van dit boek was geweest zou de opzet en inhoud heel anders zijn geweest. Misschien zou dan wel de uitgave achterwege zijn gebleven uit overweging dat ouderlingen een andere leerschool nodig hebben, het onderwijs van Gods Woord en Geest. En hoeveel goede lectuur is er in de loop der jaren verschenen met een praktische inslag. We zouden hiermee kunnen volstaan, maar willen toch hier nog iets aan toevoegen, zonder nu alle bijdragen afzonderlijk te bespreken.

Het uitgangspunt in dit boek is dat het gaat over de arbeid in de gemeente van Christus. Dat blijkt ook uit de titel. Die gemeente wordt wel zeer ideaal gezien, alsof een ieder die belijdenis des geloofs aflegt ook een levend

lidmaat van de kerk is. Dat moest zo zijn, maar dat is niet zo. Dat is nooit zo geweest, ook niet onder Israël weleer. Het is altijd slechts een klein gedeelte geweest van de belijders, dat deel had of kreeg aan de genade Gods in Christus. Het uitgangspunt maakt dat zaken als roeping, wedergeboorte, bekering, leiding op de weg des levens enz. niet of nauwelijks aan de orde komen. En dit zijn juist zaken die in de bearbeiding van een gemeente voortdurend de aandacht moeten vragen.

De roeping tot het ambt gaat op in de bevestiging. Zo iets hoor je ook wel eens als het gaat om de roeping tot het ambt van dienaar des Woords. We menen dat Gods Woord aanleiding geeft om te stellen, dat bij de roeping tot het ambt niet alleen moet zijn de verkiezing door de gemeente, maar ook de persoonlijke roeping door de Heere Zelf. Dan zal de Heere bekwaamen. Dan heeft men ook een pleitgrond.

Hiermee in verband willen we ook denken aan de periodieke aftreding en herverkiezing. In vele gemeenten lijken er wel genoeg geschikte kandidaten voor het ambt te zijn. In andere gemeenten worden aftredende ouderlingen herkozen. In de meeste gemeenten, waar we zelf in de loop der jaren op een of andere wijze gearbeid hebben, ontmoetten we jaar en dag dezelfde ambtsdragers, die de achting van de gemeente hadden en hun gaven en krachten ten dienste van de gemeente besteedden. In zulke gemeenten is er nog een zekere stabiliteit, een blijven bij de waarheid, zoals die van de vaders is overgeleverd.

Als de Heere iemand tot het ambt roept, is dat dan voor een paar of enkele jaren? Deze vraag komt op of periodieke aftreding en niet-herkiezing in overeenstemming is met Gods Woord, dat zegt dat de Heilige Geest tot opzieners aanstelt. Indertijd is op een kerkelijke vergadering hierover een vraag gesteld, maar de inleider kon toen geen bevredigend antwoord geven.

Moeten anderen ingeleid worden tot het ambt om anderen die ouder worden tijdig te kunnen vervangen? Een begrijpelijke vraag. Het antwoord daarop hoorden we eens van een ouderling, die beleed: je leert het nooit. De bekwaamheid is alleen van de Heere.

We hebben waardering voor de goede bedoeling van de schrijvers, maar zouden graag gezien hebben, dat de zaken waar het wezenlijk om gaat meer naar voren gebracht waren. We missen te veel de dingen die van wezenlijk belang zijn bij de bearbeiding van mensenzielen. Een mens komt geestelijk dood ter wereld, moet levendgemaakt worden door de Heilige Geest. Hoe bearbeiden we de mensen, die van nature allemaal gesloten en vijandig van hart zijn? Wat vraagt dit van ambtsdragers? Er zouden meer vragen gesteld kunnen worden.

Prof. Oosterhoff schrijft over de ouderling en de geloofsvragen van deze tijd. In het artikel komen belangrijke zaken aan de orde. Maar het gaat niet over geloofsvragen, maar over vragen die overal leven, ook bij leden van de kerk. Geloofsvragen liggen in hoofdzaak toch wel op een heel ander terrein. In de Catechismus lezen we de vraag: hoe kan ik de welverdiende straf ontgaan en weder tot genade komen? Dat is een geloofsvraag.

Ook tegen wat Prof. Oosterhoff schrijft komen allerlei bedenkingen op. We willen er slechts twee noemen. Volgens Prof. Oosterhoff zijn er al in de eerste dagen van de schepping aardbevingen geweest, waaraan het is te danken, dat er fossielen worden aangetroffen in gebergten. Hoe is dat te rijmen met de Schrift die zegt, dat God zag wat Hij gemaakt had en dat het goed was? Aardbevingen worden in de Schrift steeds weer genoemd als oordelen Gods. Een ander voorbeeld betreft de betrekkelijke zelfstandigheid, die Prof. Oosterhoff toekent aan het werk van de duivel. Deze heeft Job getroffen. Maar Job zelf zegt: De Heere heeft gegeven... en later: zouden we het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen? Hier zou meer van zijn te zeggen. Laten we maar blijven bij wat onze vaders al omtrent de voorzienigheid Gods beleden hebben: alle dingen in Zijn hand.... Daar ligt troost in voor Gods kinderen.

Bij het lezen van het artikel van Prof. Velema viel het op, dat hij als voorbeeld neemt het bezoek aan een paar samenwonenden. We mogen aannemen, dat Prof. Velema dat samenwonen veroordeelt. Zulke mensen moeten onder kerkelijke censuur (komen te)

staan. Maar daar blijkt niets van uit wat de geleerde schrijver hier zegt. Dat betreuren we, omdat zo gemakkelijk een verkeerde gevolgtrekking kan worden gemaakt.

Hiermee willen we besluiten. We hebben veel aandacht aan het werk besteed. De zaak waar het om gaat is het waard. We zouden echter willen benadrukken, dat we in de kerk geestelijke ouderlingen nodig hebben, die door de Heilige Geest onderwezen zijn en worden en zo tot zegen van de gemeente mogen arbeiden.

Steeds weer is, ook in grote gemeenten, te horen, als er een vacature is, dat er geen geschikte kandidaten zijn te vinden. De Heere Jezus leert ons te bidden om arbeiders in de oogst. Daaronder mogen we ook wel rekenen het gebed om goede ouderlingen.

B.

Identiteit: een werelds woord en een wereldse zaak?

Bij de opening van onze Generale Synode op 16 augustus j.l. merkte de predikant van de kerk van Rotterdam-Centrum, Ds. J. Manni, op dat "identiteit" een werelds woord is, dat op de kerk betrokken ook een wereldse lading dekt. Zo heb ik het zelf uit zijn mond gehoord, zo staat het ook in het verslag in "De Wekker" van de hand van Ds. Boersma. Deze opmerking stond natuurlijk in een bepaald verband. Ds. Manni heeft er kennelijk op willen wijzen dat het gevaar bestaat dat men in de kerk méér let op wat anderen van ons denken, dan op hetgeen Gods Woord ons zegt. Het zou niet reëel zijn dit gevaar als geheel denkbeeldig voor te stellen, en dus te ontkennen. Er gebeurt in heel het brede kerkelijke leven heel wat, wat niet gedaan of nagelaten wordt met het oog op God, maar wél met het oog op mensen. In die zin wil ik het woord van Ds. Manni honoreren en ter harte nemen, maar toch: de stelling dat "identiteit" een werelds woord is, dat het, voorzover betrokken op de kerk een wereldse lading dekt, dat de kerk door (teveel) aandacht voor haar identiteit tot secte verwordt betekent nogal wat! Kunnen we dat alles zomaar overnemen, of kunnen we juist op grond van het Woord van God met nadruk vaststellen dat de kerk, met name in 1983, heeft te letten op haar identiteit? Laten we bedenken dat door spreker juist dat Woord van God werd gesteld tegenóver de door hem afgewezen "identiteit"!

In het kort wil ik daar op ingaan. Niet uit lust tot tegenspreken, maar omdat het mij voorkomt dat dit een zaak van groot belang is voor het leven van de kerk. En de eerste vraag die dan op ons áfkomt is: wat is eigenlijk identiteit? Welnu, op dat punt kan een woordenboek goede diensten bewijzen. Tussen haakjes: het is wel jammer dat het nodig is een bepaald begrip eerst in goed Nederlands om te zetten, omdat er anders heel wat trouwe en goede onderlegde kerkleden zijn die door de "vreemde woorden" de draad kwijt raken. Wat kunnen we in dit opzicht veel leren van b.v. Augustinus, die de kunst verstond de diepste theologische gedachten zó naar voren te brengen dat zijn gehoor in een Noordafrikaans provincie-stadje, bestaande uit vele ongeletterden en slaven, hem zonder enige moeite kon volgen! Maar terzake. Volgens de woordenboeken betekent identiteit: gelijkheid, het zelf-zijn, de persoonlijkheid die men is, kortom het geheel eigene, waardoor men voor anderen onomstotelijk herkenbaar is als juist die persoon. Wanneer men iemand's identiteit heeft vastgesteld staat het zonder meer vast met wie men te doen heeft. Ik schreef hierboven het woord "**herkenbaarheid**" neer. En wanneer ik vooral uitga van déze betekenis van het begrip "identiteit" staan we voor de vraag: moet de kerk herkenbaar zijn, in de wereld, en vóór de wereld, of juist niet? En dan moeten we het onbedriegelijke Woord van God raadplegen, dat Woord waarvan beweerd wordt dat het in zijn heerschappij staat tegenóver de "identiteit" van de kerk. Met andere woorden: wat zegt de Bijbel ons over de herkenbaarheid van de kerk, en waaruit bestaat die herkenbaarheid? Een eerste tekst die mij in dit opzicht voor de geest komt is Handelingen 4: 13, waar het erover gaat dat de Joodse raad de discipelen kende dat ze met Jezus geweest waren. Ze kenden, en herkenden hen! Ik leg toch niet teveel in de tekst wanneer ik meen

dat de leden van het Sanhedrin maar niet een paar "bekende gezichten" zagen, maar dat juist ook het gedrag, de vrijmoedigheid, de vastbeslotenheid, de kennis, het geloof, kortom de autoriteit van de beide discipelen heel sterk herinnerden aan de wijze van optreden van Christus Zélf! Wanneer we samen verder denken over de vraag hoe we moeten denken over de herkenbaarheid van de kerk slaan we Mattheüs 5: 13-16 op. In dit gedeelte van de bergrede spreekt de Heere Jezus in niet mis te verstane bewoordingen over de levensnoodzaak van de kerk om **HERKENBAAR ANDERS** te zijn dan de wereld.

"De wereld" moeten we hier opvatten als degenen die van de kerk niet zijn, en niet in de zin van Gods schepping, de kosmos. Uitdrukkingen als: het zout der aarde, het licht der wereld, een stad op een berg, een kaars op de kandelaar spreken allemaal van dit **HERKENBAAR ANDERS** zijn. Hoe zou het ook anders kunnen, als de kerk een "pilaar en vastigheid der waarheid" behoort te zijn. (I Tim. 3: 15). Kan een kerk pilaar en vastigheid der waarheid zijn, en tegelijk zonder identiteit? De vraag stellen is tevens haar beantwoorden!

Wat gebeurt er, wanneer Gods kerk, Gods kinderen vooral, niet meer dichtbij de Heere leven? Wanneer men "er is", gearriveerd raakt, en daardoor gaat verachten in de genade? Dan verdonkert het goud, dan verandert het goede fijne goud! Dan wordt de kerk steeds meer aan de wereld gelijk, en niet doordat de wereld op de kerk gaat lijken, maar juist andersom! De kerk zakt dan af naar het peil van de wereld, en verliest zo in snel tempo haar "eigenheid", haar herkenbaarheid, haar identiteit! Het tragische daarvan is niet alleen dat de kerk snel vervalt, maar ook, dat de wereld aan wie men de weg te wijzen heeft aan de kerk niet meer kan zien welke weg dat is! Wanneer men in de wereld met reden kan zeggen: ze gaan wel (eens!) naar de kerk, maar verder zijn ze nét als wij! heeft de kerk haar hoge roeping verzaakt, haar identiteit te grabbel gegooit.

Men voere nu niet aan dat er ook een "identiteit" is, die meer stoelt op het naar de ogen zien van mensen dan op het vragen naar God en Zijn Woord. Zo'n geesteshouding komt helaas wel voor, en ook in dit opzicht hebben we allemaal te waken en te bidden. Maar in feite mag men hier niet spreken van identiteit. Ter illustratie wijs ik op Galaten 2, waar we lezen dat Petrus veinsde, en zich onttrok aan de omgang met de christenen uit de heidenen. Letten we er goed op: Petrus wás geen Joodaïst, maar hij deed zich anders voor dan hij was! En dat kunnen we onmogelijk het zoeken of handhaven van een bepaalde identiteit noemen. Juist het tegendeel daarvan, want Petrus wilde een bepaalde reputatie handhaven, en daarom tijdelijk de christenen uit de heidenen loslaten. Dat was iets wat tegen de diepste overtuiging van Petrus indruiste.

Dat is maar niet een bewering, maar een gedachte die we duidelijk kunnen vinden in b.v. Handelingen 10, vooral de verzen 34, 35 en 47! Men maakt zich herkenbaar, men handhaaft zijn identiteit wanneer men handelt zoals men is, en niet wanneer men om welke reden dan ook in strijd daarmee handelt.

Nogmaals stel ik de vraag: moet de kerk een identiteit hebben, herkenbaar zijn? En dan antwoord ik zonder enige aarzeling: Ja, opdat de wereld gelove! Geve God ónze kerken, héél Zijn kerk juist nu meer heilige identiteit, herkenbaarheid, opdat het onderscheid gezien worde tussen wie Hem dient en wie Hem niet dient! Dat de kerk niet moge verwateren en in de wereld ondergaan, maar moge zijn een pilaar en vastigheid der waarheid, een licht op een kandelaar!

Rotterdam

F. van Holten.

Bijbels museum in Amsterdam wil werk voortzetten . . .

Voor school en kerk, voor jeugdverenigingen vrouwenclub, voor onderwijzer en docent is het Bijbels Museum al vele jaren lang een vraagbaak over de bijbel.

Juni 1975 werd het museum opnieuw geopend door onze huidige koningin, toen prinses Beatrix. Sindsdien waren er meer dan 200.000 bezoekers, waarvan het grootste

deel jongeren. Vele duizenden vroegen om informatie of om materiaal voor opstel of scriptie.

In oktober worden twee nieuwe zalen geopend met een unieke expositie over de bijbel in Nederland, onder de titel 'Duizend jaar in eigen taal'. Daarnaast wordt een kabinet voor postzegeltentoonstellingen geopend op bijbelse thema's en een tijdelijke tentoonstelling.

In bijna tien jaar is met een kleine staf veel werk verzet, steeds méér wordt er een beroep gedaan op het museum en er zijn prachtige plannen voor een verdere toekomst.

Maar het is de vraag of dat kan. Of niet moet worden afgebroken wat nog maar net werd opgebouwd. Subsidie krijgt het museum nauwelijks. Daarom zijn er méér mensen nodig die met een klein bedrag willen helpen. Als u meedoet, krijgt u ook iets terug. Iedere donateur van het museum krijgt een toegangkaart voor het hele jaar, voor zichzelf en alle huisgenoten. Voor minimaal f 10,- per jaar bent u al donateur.

En ... als u in Amsterdam komt, bezoekt u het museum dan ook eens?

B.

Voor de jeugd

Het Zonnekind 65

Beste jongelui!

"En hij richtte Israël in de dagen der Filistijnen twintig jaar".

Richt. 15: 20.

Het einde van hoofdstuk 15 is kort maar veelzeggend. Alles wat in het voorgaande is beschreven moet zich aan het begin van zijn leven hebben afgespeeld.

Het is voor Simson een oefenschool geweest. Hij heeft op die school geleerd wat hij aan zijn God had. Zelf was hij een zondig menskind. Het wordt ons in de beschrijving van zijn geschiedenis niet verborgen gehouden. En in het vervolg zal het nog meer blijken.

Alle weldaden die de Heere aan Simson had bewezen, waren genade-weldaden, verdiend niet door hem, maar door Hem Die na hem komen zou en die méér geweest is dan Simson, de Heere Jezus Christus. Op Hem hebben wij daarom ook steeds zoeken te wijzen al moeten wij getuigen maar heel weinig van Hem te hebben gezegd. Want welk mens zal ooit naar waarde de grote SIMSON - de Zon der gerechtigheid - kunnen beschrijven?

Heeft Simson in het begin van zijn leven ervaren wie God was en wie hij was, er was ook een les in gelegen voor de vijanden van het volk Israël, met name de Filistijnen. Want het staat niet voor niets in de tekst dat "hij Israël richtte in de dagen der Filistijnen". De dagen dat hij zijn richterschap uitoefende worden de dagen der Filistijnen genoemd. De Filistijnen hebben wij leren kennen als onbesneden heidenen. Een volk dat de HEERE niet kende en Hem ook niet vreesde. Het waren vijanden van God en van Zijn volk. In de dagen dat Simson zijn richterschap uitoefende is Israël nooit geheel van de Filistijnen verlost geworden. Zij bleven er last van houden. Zij bleven het land bezetten en met hun invallen het steeds weer overrompelen. Doch door het optreden van Simson konden de vijanden weten dat God Zijn volk toch niet geheel en al in de steek liet. Neen, Hij nam het door de overwinningen, die door Simson werden behaald in de kracht des HEEREN, steeds weer voor dat volk op. Ik kan het ook zo zeggen: God oefende door de richter Simson zijn gerichten uit tegen de Filistijnen, dat waren de "wereldlingen" uit die dagen.

De Filistijnen konden er uit leren dat Israël een God had, Die te vrezen is. Een God Die waardig is dat Hij gediend wordt. De Filistijnen uit die dagen hebben het niet geleerd. Zij hebben, al moesten zij iedere keer hun minderheid bekennen, toch steeds weer hun hart verhard en zijn doorgegaan met te strijden tegen God en Zijn volk.

Het optreden van Simson hield ook voor Israël een les in. Een beschamende les. Want zij vormden het uitverkoren volk. De HEERE had hen uit alle andere volken uitverkoren, opdat het Hem alleen zou dienen. Doch wat kwam daar van terecht? De kerk van het O.T. deed iedere keer weer wat goed was in hun

eigen ogen. Zij vroegen dan niet naar de wil des HEEREN, doch handelden naar het goeddunken van hun boze en verdorven hart. En dan werd daardoor de HEERE tot toorn verwekt. Hij liet dan de vijanden op dat volk los, niet om het te verderven, maar om het weer naar Hem uit te drijven. Wanneer de Heere dan aan dat volk een richter schonk, was dit voor dat volk een bewijs dat Hij in Zijn toorn steeds weer des ontfermens gedachtig aan hen was.

Dat het volk het zo heeft gezien, als volk namelijk, kan ik uit de geschiedenis niet aflezen. Zij hadden de HEERE in alle ootmoedigheid des harten moeten erkennen. Doch het tegendeel bleek niet zelden. Denk maar aan het feit dat zij zelfs eenparig opgetogen zijn, niet om Simson te helpen, maar om hem over te leveren in de handen van de Filistijnen, zie Rt. 15 : 11.

Daar is ook dit uit te leren, dat al is men als volk uitverkoren en grotelijks beweldadigd, men daarom nog niet uitverkoren is ten eeuwige leven. Want van dat O.T. bondsvolk zijn er velen verloren gegaan. Niet dank zij het verbond, maar wel ondanks het verbond. Met andere woorden: Het heeft aan de HEERE niet gelegen als velen van hen voor eeuwig omgekomen zijn. Het heeft wel aan hen gelegen. Het was hun eigen schuld. En het is velen van de Filistijnen in de dag des oordeels verdragelijker geweest, dan de Israëlieten die niet in der waarheid de Heere hebben erkend.

Wij leven nu eeuwen later. Wij leven in het N.T. Daar is een groot verschil tussen de tijd van Simson en de tijd waarin wij nu leven. En toch is het verschil ook weer niet zó groot. Want bij alles wat veranderd is, is God Dezelfde gebleven. En Zijn Woord is een eeuwigblijvend woord. Dat wil zeggen: Alles wat in de verhandelde hoofdstukken beschreven staat, is tot onze lering te voren beschreven.

Want al zijn wij geen Simsons, een ieder die met God te doen krijgt, leert God en zichzelf kennen. Dat is een onvergankelijke waarheid in het koninkrijk Gods. Op de school van de Heilige Geest, waar Gods kinderen meestal jong terecht komen, leert men dat God een goeddoend God is en blijft en dat zij zelf mensen zijn waarin geen goed woont, ja dat zij uit en van zichzelf, tot alle boosheid geduriglijk geneigd zijn, en dat krachtens hun bestaan ook blijven. En daarom mag ik ook hier de vraag niet achterwege laten, of jullie daar ook weet van hebben, namelijk Wie God is en wie je zelf bent. Want als je noch het één noch het ander weet, dan ben je nog een vreemdeling van God en goddelijke zaken. Dan is het met jullie nog kwalijk gesteld op reis naar de eeuwigheid. Ga dan niet voort op dat heilloze pad, maar bekeer je nog tot de HEERE.

Misschien maakt een oudere lezer de opmerking: Dominee, ik ben al zo oud en u hebt juist geschreven dat de meesten in hun jonge leven op de school van de Heilige Geest een plaats krijgen. Zou het dan voor mij nog kunnen? Ik kan deze vraag begrijpen. Die spreekwoorden gebruiken zeggen vaak, en terecht: Hoe ouder hoe kouder. Dezulken zou ik willen zeggen, dat al ge vol vrees u bevindt dat het in uw leven wel nooit meer gebeuren zal, laat je daartoe niet van de wijs brengen. Want er is niemand die liever wil dat je dit gelooft dan de duivel. Weet veeleer, dat datgene wat bij mensen onmogelijk is, mogelijk is bij God. Ga daarom met je onmogelijkheden naar de Heere toe, die voor de bekering in Zijn woord geen leeftijd gesteld heeft. Want een "ieder" die Hem aanroept in de nood; Vindt Zijn gunst oneindig groot.

Als je enige Godskennis op hebt mogen doen en weten mag wat je aan je God hebt, en daartegenover ook aan de weet gekomen bent dat u tegenover God iedere keer weer zulk een slechte beurt maakt, dan zult u steeds stof hebben om u te verwonderen dat de Heere u niet in de steek laat. Wat Hij mint dat mint Hij eeuwig en wat Hij heeft dat houdt Hij vast. En dat kan dan nooit om iets dat in of aan het schepsel is, doch alleen terwille van Hem Die door Simson afgeschaduwd is.

Simson richtte Israël twintig jaar. Hij doet het alle eeuwen door. Simson is slechts een zwakke schaduw geweest. Hij is de heerlijke werkelijkheid. In Simson zijn veel gebreken te vinden, in Hem is nooit enig gebrek ontdekt. Hij was volmaakt in alles en

desondanks is Hij als de grootste misdadiger behandeld, opdat misdadigers door God in het gericht zouden kunnen worden behandeld, als hadden zij nooit iets onbehoorlijks gedaan.

Dat is het geheim van de vrije genade. En dat is een zaak die de Filistijnen, dat zijn de hedendaagse wereldlingen, niet verstaan. Want God oefent ook nu door Hem, de meerdere Simson, Die alle macht gegeven is in de hemel en op de aarde, Zijn gerichten in de wereld uit. De wereld gaat onder Zijn slaande hand gebukt. Doch wie buigt zich voor Hem neer? De opstand wordt al groter, totdat men eens volkomen verdelgd worden zal. Simson was begonnen Israël te verlossen Rt. 13 : 3, doch de meerdere Simson zal het voleindigen.

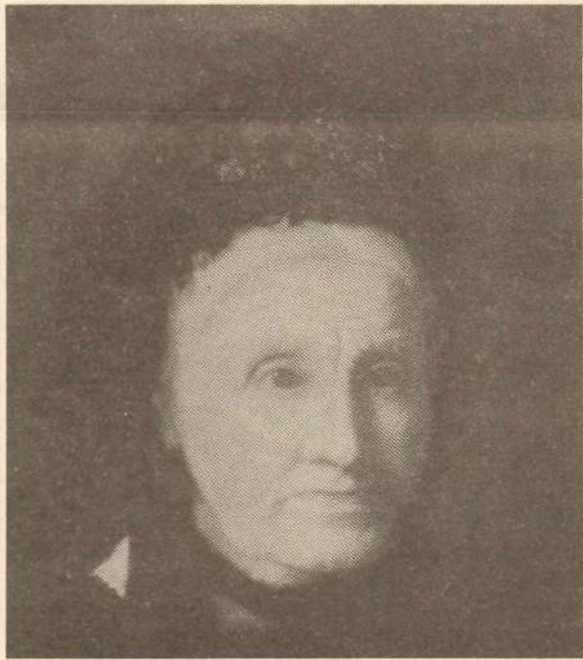
De wereld ziet dit niet. Doch hoe weinigen zijn er in de kerk, het N.T. bondsvolk, die daar ogen voor hebben? God houdt Zijn kerk in stand. Dat is alle eeuwen door gebleken. En dat doet Hij ook nu. Daar behoeft niemand aan te twijfelen. Doch velen hebben in de kerk voor het richterlijke handelen des HEEREN geen oog. Men speelt niet zelden, net als Juda in de dagen van Simson, de Filistijnen in de kaart. Men doet dan met de wereld mee. Men behoort nog wel tot de kerk, maar men verloochent de meerdere Simson, de Koning van de kerk, dat is de Heere Jezus Christus. Van de zodanigen geldt, dat als men zich niet bekeert het de wereld verdragelijker zal zijn in de dag des oordeels, dan diegenen die onder de verkondiging van het Woord hebben gezeten en toch gebleven zijn die zij waren.

Neem de toepasselijke gedachten, die uit deze korte tekst naar voren zijn gekomen, ter harte, en ge zult er eeuwig wel bij varen.

Jullie aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Uit het leven van Frouwe Venema 1.

Dezer dagen ontvingen we van bevriende zijde een oud boekje, dat geschreven is door Helenius de Cock over het leven van zijn moeder. Het is getiteld: Bladzijden uit de geschiedenis mijner moeder. Helenius was de oudste zoon van Hendrik de Cock, de vader van de afscheiding. Helenius is jarenlang docent aan de theologische school te Kampen geweest.

Het is ongeveer anderhalve eeuw geleden, dat de afscheiding in de lucht hing. Uit dien hoofde al is het goed om die tijd in de herinnering terug te roepen door het eenvoudige verhaal van het leven van deze vrouw, die zo nauw bij de afscheiding betrokken was. Maar ook nog uit een ander oogpunt is het van belang kennis te nemen van wat in dit boekje te lezen is. In onze dagen wordt ook nog gevonden het werk des Heeren in het hart van een zondaar, zoals we dat in dit boekje vinden. Maar we krijgen wel eens de indruk, dat velen daarmee afgedaan hebben als uit de tijd en ouderwets, dat het bezitten van het zaligmakende geloof bijna een vanzelfsprekende zaak is en geen groot wonder, dat de Heere bearbeidt tot zaligheid. We willen daarom aandacht aan dit boekje schenken en nemen nu het begin ervan op. Helenius schrijft dan als volgt over zijn moeder:

Een moeder in Israël is van ons heengegaan; een vrouw, van wie geheel naar waarheid getuigd worden mocht, dat haar versiersel niet in het uiterlijke gelegen was, bestaande in het vlechten des haars en omhangen van goud of van klederen aan te trekken; maar de verborgen mens des harten in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedige en stille geest, die kostelijk is voor God.

Zó werd getuigd de 27e september 1889, aan de geopende groeve, waarin de lijkst was neergelaten van Frouwe Venema, of, zoals vroeger de gewoonte was om bij de doop- en geslachtsnaam ook die van de vader te schrijven, van Frouwe Helenius Venema, die de 4e mei 1803 te Wildervank in de provincie Groningen was geboren.

Zij had van haar vroege jeugd aan een diepe indruk van de strafwaardigheid der zonde en de rechtvaardigheid Gods. De gedachte aan de eeuwigheid der straf deed haar meermalen de verzuchting slaken: Al moest ik ook geheel mijn leven kruipend door de wereld, dit zou mij niet bekommeren, als mijn ziel aan het einde maar gered mocht worden.

Zo was het reeds op de franse kostschool, waar benevens het frans ook muziek en dans werd onderwezen, en waar zij zich dikwijls aan vele dingen ergerde. Toch erkende zij later, dat het verblijf op die school haar voor haar volgend leven nuttig was geweest, vooral ook omdat zij door de omgang met jongens en meisjes van verschillende maatschappelijke stand geleerd had in alle kringen zich te bewegen.

De weg der verlossing, zoals zij die later zo helder mocht inzien, was toen nog voor haar oog gesloten. Wel ontving zij haar godsdienstig onderwijs bij een rechtzinnig en godzalig catechiseermeester en wist dus, dat zowel de kennis der verlossing en der dankbaarheid nodig zijn als die der ellende, maar dat Jezus gewillig is om zondaren te behouden en te zaligen, dat bleef voor haar verborgen. Het zalig worden uit genade, geheel zonder de werken, dit verstond zij nog niet. "Och, hoe dikwijls heb ik in mijn onkunde wel gezegd: als Jezus zo gewillig was om mij te zaligen als ik het ben om gered te worden, dan was er geen nood", herhaalde zij meermalen.

Dit ernstig begeren om behouden te worden deed haar dan ook getrouw de prediking bijwonen. Zij durfde geen godsdienstoefening verzuimen, dewijl zij wel wist, dat de prediking des Woords het middel was, waardoor het de Heere behaagt het geloof te werken, doch niet wist, wanneer het Gode zou behagen Zijn Woord voor haar te zegenen.

Van veel, waaraan de jeugd zich niet zelden overgeeft, bleef zij hierdoor verschoond, doch ontging ook toen reeds niet de smaad en hoon, waaraan zij, die ernstig de zaligheid zoeken, zijn blootgesteld. Niet het minst was dit het geval, wanneer zij in gezelschappen kwam van hogere maatschappelijke kringen, waar spel en dans aan de orde waren, of ook als zij weigerde des Zondags de godsdienst-oefeningen te verzuimen en wereldse gezelschappen bij te wonen. Ruimschoots in de gelegenheid om alle wereldse genietingen te smaken, versmaadde zij elke genieting, die zij oordeelde zonde te zijn.

Deze vrouw werd op bijna 21-jarige leeftijd de echtgenote van Hendrik de Cock, met wie zij vroeger op dezelfde schoolbanken had gezeten en wiens oudste broer met haar oudste zuster gehuwd was.

Van dit huwelijk kan met recht gezegd worden, dat het door wederzijdse liefde tot stand gekomen, een door de Heere rijk gezegend huwelijk was en dat beide echtgenoten elkander zowel voor de tijd als voor de eeuwigheid ten zegen waren. De pastorie was de plaats, waarin een vrouw als deze zich geheel thuis gevoelde. Zij beseftte ten volle, dat de gemeente er niet was om haar en haar man, maar dat zij er waren om de gemeente. Dat ik, uit dit huwelijk gesproken, de eerstgeborene ben van Hendrik de Cock en Frouwe Venema acht ik mij een voorrecht en een ere. Dankbare herinnering aan mijn ouders doet mij dan nu ook de pen opvatten om het een en ander uit het leven mijner onvergetelijke moeder mee te delen, zoals ik het vroeger deed van mijn even onvergetelijke vader.

Haar leven toch heeft ook voor de geschiedenis der kerk betekenis, en zelfs een grotere betekenis dan men algemeen vermoedt.

Behoorde mijn moeder niet tot de vrouwen,

die men geleerde vrouwen noemt, zij had toch in haar jeugd goed onderwijs genoten en was begaafd met een gezond verstand, een helder en juist oordeel en een trouw geheugen, en niemand, die haar kende, zou er aan denken de naam van verstandige vrouw te ontzeggen. Hierdoor werd zij voor vader, ook in zijn prediking, tot een grote zegen. Heilbegerig als zij was, of een de Heere zoekende ziel, zoals zij, van die dagen in later tijd sprekende, zich noemde, vond zij niet in Vaders prediking, wat zij gevoelde voor zich zelve te behoeven en sprak er dan met hem over. "Wat er eigenlijk aan haperde of waar hem juist de schoen wrong wist ik niet en kon het ook niet zeggen, maar dan zeide ik: De drie stukken, nodig tot zaligheid te kennen, de leer der ellende, die der verlossing en die der dankbaarheid moeten toch altoos in elke preek duidelijk worden voorgesteld. Gij kunt dat niet te eenvoudig doen, want anders begrijpen de mensen u niet. Altoos wekte ik uw vader op om eenvoudig te zijn en op de noodzakelijkheid van de wedergeboorte aan te dringen". Mede aan haar invloed moet het worden toegekend, dat vader, ook vóór hij voor zichzelf tot het inzicht der waarheid kwam, niet alleen een ernstig prediker was, maar ook een ijverig catecheet en getrouw bezoeker der huisgezinnen en der zieken. Haar levensernst was met haar huwelijk niet verminderd en de belangstelling in haar eigen behoudenis deed haar ook in andere

behoudenis belangstellen, waarom zij haar man steeds opwekte, daartoe al zijn krachten in te spannen. Ofschoon haar leven in de eerste huwelijks-jaren niet zonder beproevingen was van verschillende aard, ging het overigens stil en rustig voort. Moeder gevoelde zich te huis, zowel in de gemeente Eppenhuisen als in die te Noordlaren en te Ulrum. Eppenhuisen werd alleen om reden van gezondheid verlaten en van haar verblijf te Noordlaren sprekende deelde zij meermalen mee, dat in die gemeente over het geheel diepe onkunde heerste, doch dat er een paar leden waren, die wel eens met vader spraken, omdat zij wensten, dat door hem de leer der vrije genade meer mocht verkondigd worden en dat zij naar aanleiding van die gesprekken dan aan vader de raad gaf om uit het Kort Begrip te catechiseren in plaats van uit het vraagboek van Egeling. Wat vader later inzag, toen hij hem "de zachtsprekende Egeling" noemde, scheen moeder toen al te gevoelen. Tot zover Helenius over zijn moeder. Het is te begrijpen dat hij zijn moeder hoogachtte en liefhad. Het is nog een grote zegen voor kinderen van elke leeftijd, wanneer zij een moeder mogen hebben die de Heere vreest. We hopen in een volgend nummer weer iets over het leven van Frouwe Venema over te nemen. Wanneer het technisch mogelijk is willen we bij dit artikel een foto van deze begenadigde vrouw opnemen.

Stationssingel 50
Tel. 08385-13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

PLAATS UW ADVERTENTIES IN BEWAAR HET PAND

□ „Repos Ailleurs" te Driebergen, RUSTOORD voor eenzamen, herstellen, oververmoeiden en zij die, binnen eigen kring, er eens uit willen of moeten. Houdt u Gods Dag in ere en bent u afkerig van t.v. e.d. belt u dan eens 03438 - 12466.

Wel eens op TEXEL geweest?

Beslist de moeite waard. Bos, duinen, zee, vogelbroedplaatsen, visgelegenheden, etc., en... rust.

U kunt op 'DE VERRASSING' gebruik maken van volledig pension voor groot en klein.

Prijzen v.a. f 270,- p.w. Of u kunt kiezen voor een bungalow met alle comfort of sta-caravan.

Voor 60-plussers speciale voor- en naseizoenprijzen. Vraag vrijblijvend onze kleurenfolder aan. Tel. 02223-661 of 391.

1958 - 25 Jaar - 1983

Woninginrichting en stoffering

Meubelen en vloerbedekking
Gordijnen - zonwering enz.

Vrijblijvend komen wij bij U aan huis met onze stalen collecties.

Bel ons eens voor een afspraak.

Beleefd aanbevelend
B. Elderkamp
Frankenord 17
Rotterdam
Tel. 010 - 823487

Duizenden lieten zich al noteren als abonnee.

m.i.v.
20 oktober d.v.
verschijnt Terdege
om de 14 dagen

Als u verzekerd wilt zijn van verantwoorde lectuur voor uw hele gezin abonneer u dan op dit nieuwe tijdschrift dat elke veertien dagen zorgt voor principiële voorlichting, boeiende reportages, interviews, fijne verhalen en interessante wetenswaardigheden voor jong en oud.

HEEFT U
ZICH AL OPGEGEVEN?

...NEE?

Als u zich vóór verschijning nog abonneert, profiteert u nog mee van de

- ★ **bijzonder lage introductieprijs** van f 69,50 per jaar en..... ontvangt u bovendien de prachtige zeer kostbare
- ★ **echt leren bijbelomslag**

Gratis

Bij een half-jaarabonnement (introductieprijs f 39,-) krijgt u de mooie, zwaar verzilverde Terdege-theelepels.

Bon in een open envelop zenden naar:
Familieblad Terdege
Antwoordnummer 1039
7300 VB Apeldoorn
zonder postzegel verzenden

FAMILIEBLAD
VOOR DE GEHELE
GEREFORMEERDE GEZINDTE

VUL DAAROM VANDAAG NOG DEZE BON IN.

Bon

Ja, ook ik abonneer mij op Terdege en kies voor de prachtige echt leren bijbelomslag (keuze uit 2 maten)

- * voor de Jongbloed-bijbel, formaat 17x25 cm
- * voor de G.B.S.-bijbel, formaat 18½x28 cm

□ bij een jaarabonnement van f 69,50

□ bij een half-jaarabonnement van f 39,- ontvangt u een mooie zwaar verzilverde Terdege-theelepels

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Datum: Handtekening:

BP 2

GEZINS-OF HUWELIJSBIJBEL

Een groot - formaat - uitgave, 18,5 x 28 cm, in de niet gereviseerde of gemoderniseerde

STATENVERTALING

Volledig in overeenstemming met het oorspronkelijk geschrevene. Heldere, duidelijk leesbare letter, prijs f 49,50

Idem met Psalmen en Formulieren f 66,-

Idem, met echt zilveren hoeken en sloten in stevige leren omslag f 495,-

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

ANTWOORDNR. 18 3300 WB DORDRECHT

Een paar pond te zwaar?

Dat is te verhelpen met onze geheel plantaardige Vermageringstabletjes. Tevens uit voorraad leverbaar meer dan 40 kruidenmengsels. O.a. tegen gewrichts-rheuma, verhoogde bloeddruk, migraine, slechte eetlust, nierstenen, aambeien enz.

NIEUW. Behalve de kruidentabletjes voor vermagering en vochtafdrijving en tegen zenuwen, ook de soorten tegen reumatiek, verhoogde bloeddruk en vernauwde bloedvaten in tabletvorm verkrijgbaar. Kuur voor een maand: kruiden 15,-, tabletten 20,-.

Sikking

Barnevogtestraat 5, 2011 WL Haarlem. Tel. 023-312882
b.g.g. 023 - 324606. Postgiro 190609